

PROMETNO VARNOSTNI NAČRT ŠOLE

šolsko leto 2023/2024

Pripravil tim za varno šolsko pot:
Katja Kelavič, Anja Mirt, Suzana Robek
Kelavič *A. Mirt* *S. Robek*

Ravnateljica:
Martina Ivačič
M. Ivačič

KAZALO

1.	UVOD	3
1.1.	SPLOŠNI PODATKI O ŠOLI	3
2.	ZAKONSKE PODLAGE	3
2.1.	CILJI IN NAMEN NAČRTA	4
3.	OTROCI V 4	
3.1.	PROMETNA VZGOJA V ŠOLI	4
3.2.	VARNOST V PROMETU	5
3.2.1.	NASVETI ZA VARNO POT V ŠOLO	5
4.	ŠOLSKI OKOLIŠ	6
5.	PROMETNO IZPOSTAVLJENE TOČKE	7
6.	NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI	10
6.1.	PRAVILA ZA VARNO ŠOLSKO POT:	10
6.2.	PEŠPOTI	12
6.3.	KOLESARSKE POTI	13
7.	PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU	14
7.1.	UČENEC – PEŠEC (87.člen Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13-NPB))	14
7.2.	UČENEC – KOLESAR	16
7.3.	UČENCI NA MOTORNIH KOLESIH	20
7.4.	KOTALKE, ROLKE, ROLERJI, SKIRO (97. člen Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13-NPB))	20
7.5.	UČENEC – POTNIK	21
8.	ORGANIZIRAN ŠOLSKI PREVOZ	22
8.1.	ŠOLSKI PREVOZI	22
8.2.	ŠOLSKI IZLETI IN ESKURZIJE	23
9.	PROMETNO VARNOSTNE DEJAVNOSTI ŠOLE	23
10.	PREVENTIVNE AKCIJE V LETU 2019/2020	24
11.	ZAKLJUČNI DEL	25
11.1.	PRILOGE:	25
11.2.	VIRI:	25

1. UVOD

Prometno varnostni načrt Osnovne šole Brestanica je izdelan z namenom, da se učencem zagotovi varnost na prometnih površinah ob prihodu v šolo in odhodu domov, v času pouka, v času podaljšanega bivanja in varstva, ob ekskurzijah, izletih in drugih prireditvah šole.

Otroci spadajo med najranljivejše skupine v cestnem prometu in so velikokrat žrtve v prometnih nesrečah v vlogi pešcev in kolesarjev, zato je načrtovanje varnejših šolskih poti izrednega pomena za varnost otrok v njihovem vsakdanu.

Šola je ob teh prizadevanjih le eden od pobudnikov. Za večji uspeh je potrebno sodelovanje tudi zunanjih dejavnikov pri:

- oceni prometne varnosti,
- izdelavi prometnega varnostnega načrta,
- izvajanju prometno varnostnega načrta šole.

1.1. SPLOŠNI PODATKI O ŠOLI

Naziv šole: OSNOVNA ŠOLA ADAMA BOHORIČA BRESTANICA

Ustanovitelj: OŠ Adama Bohoriča Brestanica je bila ustanovljena z odlokom o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Občine Krško. Datum: 4. 9. 1997, številka akta o ustanovitvi: 028-4/97-1/18.

2. ZAKONSKE PODLAGE

Načrt varnih šolskih poti je izdelan na osnovi določil:

- Zakon o osnovni šoli (ZOsN-UPB3, Uradni list RS, št. 81/2006, z vsemi spremembami): 56. člen (brezplačni prevoz, vloga SPV);
- Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 3. člen (skupina otrok), 7. člen (odgovornost staršev), 87. člen (varstvo otrok, spremstvo skupin, varovanje na prehodih), 88. člen (prevoz oseb), 90. člen (prevoz skupine otrok, spremljevalec – opredeljen tudi s Pravilnikom o spremljevalcih pri prevozu skupin otrok) in 91. člen (vstopanje in izstopanje potnikov, ravnanje voznikov);
- Zakon o voznikih (ZVoz, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 49. člen (pogoji za vožnjo koles), 85. člen (odgovornost staršev);
- Zakon o motornih vozilih (ZMV – Ur. l. RS, št. 106/2010 in 48/2011);
- Zakon o osnovni šoli (ZOsN-UPB3, Uradni list RS, št. 81/2006, z vsemi spremembami): 60.d člen (vzgojni načrt šole) in 60.e člen (pravila šolskega reda).

2.1. CILJI IN NAMEN NAČRTA

Cilji:

- izboljševanje prometne varnosti na obstoječih prometnih poteh in varnosti otrok ob strokovni podpori lokalne skupnosti,
- spodbujanje staršev, strokovnih delavcev šole in lokalne skupnosti k aktivnostim za pripravo in načrtovanje prometno varnostnega načrta za bližnjo okolico šole.

Namen:

- prikazati najvarnejše poti učencev-pešcev in učencev-kolesarjev v šolo in iz nje,
- prikazati najbolj nevarne točke in odseke na šolski poti za pešce in kolesarje,
- promovirati zdrav in varen način mobilnosti,
- opozoriti starše, skrbnike ter rejnike, da so dolžni skrbeti ali izvajati nadzor nad učencem, ko je udeležen v cestnem prometu,
- opozoriti lokalno skupnost na potrebne izboljšave ugotovljenih nevarnih mest.

Ukrepi:

- imenovanje delovne skupine (vključevanje staršev, učencev, predstavnikov občinskega SPVCP, policistov, redarjev in predstavnikov občine po potrebi),
- terenski ogledi nevarnih točk in odsekov šolskih poti,
- predlaganje izboljšav na šolskih poteh občinskemu SPVCP.

3. OTROCI V PROMETU

Zakon o varnosti cestnega prometa poudarja, da morajo biti otroci kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči drugih udeležencev. Ogroženi so predvsem zaradi manj izkušenj in svojih psihofizičnih značilnosti.

3.1. PROMETNA VZGOJA V ŠOLI

Razgiban in hiter utrip življenja posledično prinaša zelo živahen promet. Ogroženost otrok v prometu je vsako leto večja. Veliko udeležencev v prometu se žal ne zaveda vseh nevarnosti v prometu, zato jih je potrebno na to opozoriti.

Vsi udeleženci v prometu moramo izvajati posamezne varnostne ukrepe v prometu, če želimo, da bo ogroženost otrok čim manjša.

Pomembni odrasli s(m)o za otroke najpomembnejši zgled. Otroci opazujejo naša ravnanja v prometu in nas posnemajo, zato je potrebno, da so naša ravnanja ustrezna in pravilna.

Na prvi šolski dan se že začne prometna vzgoja pri prvošolcih, saj učenci spoznajo vlogo in pomen rumene rutice in kresničke. Učenci v spremstvu učiteljev in policista prehodijo varne poti v okolici šole in s tem spoznajo svojo najvarnejšo pot v šolo. Prometno varnost jim predstavi policist.

Tudi v višjih razredih učenci vsako šolsko leto na razrednih urah dobijo osnovna navodila za varnost v prometu.

Šola se vključuje v preventivne akcije Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki deluje pod okriljem Javne agencije RS za varnost prometa.

3.2. VARNOST V PROMETU

Šola ima za večjo varnost svojih učencev izdelan prometno varnostni načrt šole, kjer so predlagane in natančno opisane najvarnejše šolske poti pa tudi zelo nevarne točke, kjer morajo biti učenci še posebej pozorni in previdni. Učence z njimi seznanimo na razrednih urah, opise poti pa lahko najdejo tudi na šolski spletni strani.

Priporočeno je, da starši z otroki večkrat skupaj prehodijo njihovo najvarnejšo šolsko pot in jih ob tem opozarjajo na nevarne dele poti, ki zahtevajo še posebno previdnost. Otrokom naj starši pokažejo prometno varno ravnanje, ki ga zahteva situacija na tem delu. Priporočeno je, da starši čez nekaj časa preverijo, če otrok dogovorjeno varno pot tudi uporablja in kako se obnaša na njej ter če upošteva prometna pravila.

Posebno mlajše učence je potrebno vsakodnevno opozarjati na varno hojo v šolo in domov.
POUDARJAMO, DA NAJVARNEJŠA POT NI VEDNO NAJKRAJŠA!

Prometno vzgojo vključujemo v vse predmete tako na razredni kot predmetni stopnji. Učenci večkrat presenetijo z znanjem in lahko močno vplivajo tudi na prometno varnost svojih staršev.

3.2.1. NASVETI ZA VARNO POT V ŠOLO

- Otroci do 7. leta starosti morajo imeti na poti v šolo in domov spremstvo.
- Pri slabi vidljivosti in v mraku nosimo kresničko/odsevnike, prvošolci in drugošolci poleg tega še rumene rutice.
- Hodimo po notranji strani pločnika, če pločnika ni, pa ob skrajnem levem robu cestišča.
- V skupini hodimo eden za drugim – v koloni. Na cesti se NIKOLI ne lovimo ali prerivamo!
- Cesto prečkamo na prehodu za pešce.
- VEDNO se ustavimo, pogledamo levo, desno in ponovno levo. Šele ko se prepričamo, da je prehod ceste varen, preden stopimo na prehod, PONOVO preverimo LEVO, če res nihče ne prihaja, in odločno prečkamo cesto, medtem ko preverjamo, če je tudi na desni še vedno varno.
- Tudi kadar sveti zelena luč, prej preverimo, če so vsi vozniki opazili luč na semaforju.
- Kjer ni urejenega prehoda, zelo previdno prečkamo cesto na preglednem delu. Na cesto stopimo šele, ko se prepričamo, da je prečkanje res varno: ni vozil oz. so se ta ustavila.

- Če prihajamo v šolo s kolesom, mora biti to pravilno opremljeno in tehnično brezhibno. Obvezna sta opravljen kolesarski izpit in zaščitna čelada. Uporaba varnostne čelade je po Zakonu o pravilih cestnega prometa obvezna za kolesarje do 18. leta starosti.

4. ŠOLSKI OKOLIŠ

- Naselje Brestanica:
Cesta izgnancev, Cesta na ribnik, Cesta prvih borcev, Cesta v Log, Elektrarniška cesta, Hlebčeva ulica, Jetrno selo, Kantalon, Kornerjeva ulica, Kozjanska cesta, Likarjeva ulica, Lovska cesta, Na Dorcu, Šolska cesta, Šutna, Trg, Vrtna ulica, Zasavska cesta
- Naselje Senovo:
Bohoričeva cesta (hišne številke 38, 38a, 40a, 40b, 40c), Cankarjeva cesta (od vključno hišne številke 48 dalje), Pot na Armes (od vključno hišne številke 34 dalje), Titova cesta (od hišne številke 1 do vključno hišne številke 21)
- Naselje Krško:
Sotelsko (hišne številke 27, 28, 29, 30, 31, 32)
- Naselja:
Anže, Armeško, Dolenji Leskovec, Gorica pri Raztezu (razen hišnih števil 13, 14, 16), Lokve (razen hišnih števil 13, 14, 15, 16), Presladol, Raztez, Rožno, Stolovnik

5. PROMETNO IZPOSTAVLJENE TOČKE

Prometno izpostavljene točke, ki predstavljajo za učence potencialno nevarna mesta, so fotografirane in opremljene s predlaganimi rešitvami.

NEVARNA TOČKA	UGOTOVITEV	PREDLAGANA REŠITEV
CESTA PRVIH BORCEV 11 (Podjetje Telsat)	Vogal stanovanjske hiše sega na pločnik, tako da je ta nevarno ozek in ga praktično ni.	Opozorilni znaki – pešce že v predhodnem križišču usmerijo na nasprotno stran ceste, kjer pa je pločnik normalno prehoden.
		
CESTA PRVIH BORCEV 13	Na pločniku so stopnice k hiši.	Opozorilni znaki – pešce že v predhodnem križišču usmerijo na nasprotno stran ceste, kjer pa je pločnik normalno prehoden.
		
ŠOLSKA CESTA PRI KRIŽIŠČU S CESTO PRVIH BORCEV	Na stavbi je streha v slabem stanju, strešniki pogosto zdrsnejo na cestišče, voda večkrat zastaja na cestišču.	Učenci naj hodijo po nasprotnem robu ceste. Opozorilo lastniku stavbe, da popravi drseče strešnike, oziroma da se postavi opozorilna tabla. Vzdrževalci ceste naj uredijo odvodnjavanje.
		

ELEKTRARNIŠKA CESTA	Cesta ni urejena za pešce – ni pločnika.	Izgradnja pločnika vsaj na eni strani ceste.
		
CESTA V LOG	Cesta ni urejena za pešce – ni pločnika. Učenci prihajajo v šolo po zelo nevarni poti.	Izgradnja pločnika vsaj na eni strani ceste.
		
		

Izpostaviti želimo:

- neustreznost prometne signalizacije pri osnovni šoli na Šolski cesti. Manjkajo ustrezni znaki za omejitev hitrosti. Nameščen je samo merilnik hitrosti. Po tej cesti je veliko prometa in vozniki ne prilagajajo ustrezno hitrost vožnje. Omejitev bi bilo potrebno postaviti že od mosta na Šolski cesti, katerega naši učenci prečkajo in nadaljujejo pot do doma. Prav tako je potrebno postaviti omejitev hitrosti 30 km/h iz smeri Dolenjega Leskovca proti Cesti v Log.

1. Predlagamo ponoven ogled ustrezne signalizacije, namestitev znaka za omejitev hitrosti kot tudi, da se izvedejo skrite meritve hitrosti. Interes šole je, da se vozila mimo vozijo s primerno hitrostjo in da je varnost otrok na prvem mestu.

2. Predlagamo, da se zaradi varnosti učencev ponovno razmisli o popolnem zaprtju ceste mimo šole z znakom prepovedano za kolesarje in motorna vozila, uporaba samo za potrebe šole. Cesta, ki vodi mimo šole je zaprta z zapornicami, ki naj ne bi dopuščale, da se lahko po njej vozijo kolesarji, motoristi, včasih pa tudi osebna vozila. Žal so bile zapornice zaradi pogostega vandalizma poškodovane in so že močno skrajšane. Potrebno bo postaviti zapornice, ki bodo povsem onemogočale vožnjo po tej cesti. Izjema bodo šolski prevozi, ki bodo imeli daljinca za odpiranje.

6. NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI

Osnovna šola Brestanica ima izdelan načrt varne šolske poti za učence, ki:

- prihajajo v šolo peš,
- se vozijo v šolo s kolesom ali s posebnimi prevoznimi sredstvi (skiro, kotalke, rolke, rolerji) – uporabijo se lahko v cestnem prometu samo tam, kjer je dovoljena hoja

pešcev oziroma vožnja s kolesi, in ne smejo presegati hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci (v zakonodaji ta hitrost sicer ni opredeljena).

6.1. PRAVILA ZA VARNO ŠOLSKO POT

- Pot poteka po površinah, ki so za učence najbolj varne (poti, na katerih je zagotovljena varna hoja pešcev).
- Ni neurejenih ali nevarnih prečkanj cest (prečkanja cest so urejena s podhodi ali nadhodi, semaforiziranimi prehodi za pešce ali urejenimi prehodi z dodatnim varovanjem učencev).
- Šolske poti potekajo na območjih, kjer so izvedeni tehnični ukrepi za umirjanje prometa.

Zemljevid šolskega okoliša z vrisanimi varnimi šolskimi potmi in nevarnimi točkami ter zemljevid šolskega okoliša z vrisanimi varnimi kolesarskimi potmi in nevarnimi točkami sta dodana kot priloga, sestavni del načrta, ki se ob vsaki spremembi zamenjata.

Načrt varnih šolskih poti

6.2. PEŠPOTI

Z modro barvo so v načrtu označene varne poti za učence, ki v šolo prihajajo in odhajajo peš. Učenci morajo kljub varni poti upoštevati promet in paziti na svojo varnost.

Na zemljevidu so označene tudi posamezne točke, mesta, kjer morajo učenci biti še posebej previdni (križišča, prehodi za pešce ...).

7. PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

Zakon o pravilih cestnega prometa poudarja odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov otrok, in sicer so le-ti dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladostnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu. Otroci opazujejo naše ravnanje in ga poskušajo posnemati, zato je vloga staršev pri vzgoji otroka za pravilno ravnanje v cestnem prometu izrednega pomena.

Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. V cestnem prometu smejo samostojno sodelovati šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

7.1. UČENEC – PEŠEC (87.člen Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13-NPB))

- Šolar - pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Načrt šolskih poti opredeljuje najvarnejše poti do šole in poudarja nevarna, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.
- Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (v primeru da ni v bližini prehodov za pešce, šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).
- Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo in desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (nesemaforiziranih) prehodih naj, poleg naštetega, pozornost namenijo približujočim vozilom, da se ta ustavijo in šele nato šolarji varno prečkajo cesto. Priporočamo, da šolarji prečkanje predhodno naznanijo z dvignjeno roko.
- Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.
- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².
- Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje poleg odsevnika nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

- Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu, na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).
- Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti oz. kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.
- Šolarji, ki prihajajo v šolo s skirojem ali rolerji, morajo upoštevati prometne predpise, ki veljajo za pešce. Svetujemo uporabo zaščitne opreme. »Prevozna sredstva« shranijo v šoli na dogovorjenih mestih (stojala za skiroje, omarice).

7.2. UČENEC – KOLESAR

Vožnja s kolesom

Učenec do 6. leta starosti sme voziti kolo:

- le na pešpoti ali v območju za pešce,
- v spremstvu polnoletne osebe tudi v območju umirjenega prometa.

Učenec do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita:

- sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe (lahko spremlja največ dva otroka).

Učenec sme v cestnem prometu samostojno voziti kolo:

- če je star najmanj 8 let in ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico,
- če je starejši od 14 let.

Učenec sme voziti v cestnem prometu kolo s pomožnim motorjem:

- če je star od 12. do 14. let in ima pri sebi kolesarsko izkaznico,
- če je starejši od 14 let.

- Učenec se mora voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, sme voziti ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje. V kolikor na ali ob vozišču ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 m od roba vozišča). Pri tem so izrednega pomena tudi urejene (utrjene) bankine (93. člen Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13-NPB).
- Učenec se lahko vozi s kolesom tudi v območju za pešce, tako da ne ogroža pešcev (32. člen Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13-NPB).
- Učenec mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, ko se vozi na kolesu kot potnik (34. člen Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13-NPB).
- Učenec - kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise.
- Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa.
- Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetuje se tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu.
- Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno.

- Kolesarske steze morajo kolesarji uporabljati in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).
- Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

Varno kolo - obvezna oprema kolesa

(Izobraževalni program USPOSABLJANJE ZA VOŽNJO KOLESKA (Sprejet na 65. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, Ljubljana, 11. 3. 2004))

Kolo, ki ga uporablja učenec – kolesar, mora biti tehnično brezhibno opremljeno:

- ustrezna višina sedeža,
- prednja in zadnja zavora,
- bela luč za osvetljevanje ceste, rdeča luč na zadnjem blatniku,
- rdeči odsevniki zadaj,
- rumeni odsevniki v pedalih,
- zvonec,
- bočni odsevniki.

Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk).

Kolesarski izpit

Teoretični del za Usposabljanje za vožnjo s kolesom se izvaja v 4. razredu, praktični del izpita pa izvajamo v 5. razredu devetletne osnovne šole po predpisanem programu *Koncept usposabljanja za vožnjo kolesa in kolesarskega izpita v osnovni šoli*.

Del teoretičnih vsebin se učenci učijo že v sklopu rednega pouka od 1. do 5. razreda, glavni del učenja pa poteka v 4. razredu pri pouku ter izven pouka pri interesni dejavnosti. Pri poučevanju in učenju prometnih pravil ter predpisov uporabljamo spletno učilnico Kolesar na portalu SIO. K praktičnemu delu izpita lahko pristopijo učenci šele, ko pokažejo svoje znanje prometnih predpisov in poznavanje varnega kolesarjenja. Teoretični del izpita učenci opravljajo preko spleta na računalniku.

Po uspešno opravljenem teoretičnem delu izpita sledi vožnja s kolesom na spretnostnem poligonu. Ko učenec dokaže, da obvladuje kolo in je njegova vožnja dovolj varna za na cesto, se lahko nadaljuje praktični del usposabljanja – praktična vožnja v prometu. V skupinah po pet

učencev, učenci, skupaj s mentorjem, kolesarijo. V resničnih prometnih situacijah se učijo pravilnega ravnanja pri vožnji s kolesom.

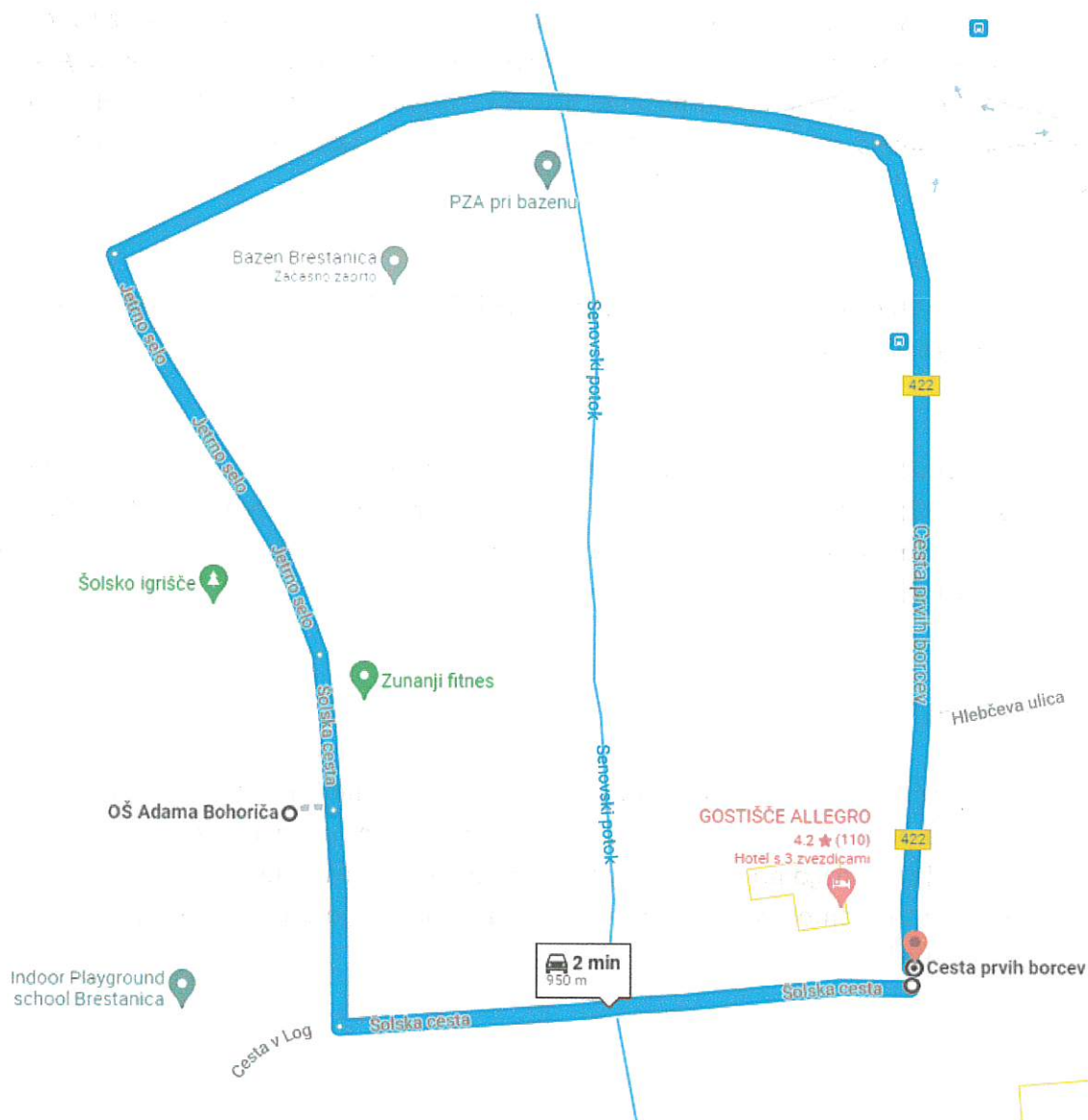
Zaključek usposabljanja je samostojna vožnja v prometu – kolesarski izpit. Učitelji ali zunanji sodelavci na kontrolnih točkah ocenjujejo ustreznost kolesarjenja posameznikov in pišejo zapisnik. Mentor prometne vzgoje s pomočjo zapisnikov preveri, kako so učenci opravili vožnjo.

Vožnja v prometu se izvaja na trasi, kjer so vozniki s predpisano signalizacijo opozorjeni, da poteka praktična vožnja učencev s kolesom v prometu (kolesarski izpit). Učenci in mentor so za boljšo vidnost opremljeni z odsevnimi jopiči. O izvajanju vožnje učencev v prometu šola obvesti tudi občino, upravljavca cest in policijo.

Učenci opravijo kolesarski izpit, če so pri samostojni vožnji v prometu dokazali, da znajo pravilno ravnati v resnični prometni situaciji in vozijo varno.

Po uspešno opravljenem usposabljanju za vožnjo s kolesom – teoretičnem in praktičnem delu, učenci pridobijo dovoljenje za samostojno kolesarjenje v prometu – kolesarsko izkaznico. Šele po vsem tem lahko kolesarijo v prometu brez spremstva odraslih.

Trasa za opravljanje kolesarskega izpita

7.3. UČENCI NA MOTORNIH KOLESIH

Učencem zaradi velikega prometa v času prihoda in odhoda iz šole odsvetujemo, da prihajajo v šolo z motornimi kolesi. V vsakem primeru morajo imeti učenci, ki se vozijo z motornimi kolesi, ustrezen vozniški izpit. Imeti morajo čelado in ustrezno opremljeno vozilo. Upoštevati morajo prometne predpise in biti posebej previdni zaradi velikega števila učencev v okolici šole. Starši ne smejo dopuščati uporabe motornega vozila učencu, če ta nima voznškega dovoljenja.

7.4. KOTALKE, ROLKE, ROLERJI, SKIRO (97. člen Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13-NPB))

- Če učenec na poti v šolo uporabljajo kotalke, rolerje, rolko ali skiro, mora obvezno uporabljati čelado in upoštevati prometne predpise (smer vožnje, hitrost na pločnikih) in ne sme ovirati ali ogrožati pešcev in kolesarjev. Njegova hitrost ne sme preseči največje hitrosti, s kakršno se lahko gibljejo pešci.
- Opomba!

Z električnimi rolkami, skiroji in podobnimi električnimi napravami, ki spadajo med posebna prevozna sredstva in jih naša zakonodaja še ne pozna oziroma priznava, se lahko učenci vozijo po pločnikih, poteh za pešce in kolesarskih poteh ter na območjih za pešce ter območjih umirjenega prometa in ne smejo preseči hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci.

7.5. UČENEC – POTNIK

- Prevozi z avtobusom so najvarnejša oblika prevoza otrok v šolo. K varni vožnji veliko prispevajo s svojim vedenjem tudi učenci z upoštevanjem in spoštovanjem predpisov o varnosti cestnega prometa. V primeru nespoštovanja le-teh ogrožajo varno vožnjo. Po *Zakonu o varnosti cestnega prometa* so za kršitve predpisov mladoletnikov odgovorni starši, skrbniki ali rejniki.
- Šolarji, ki se vozijo z avtobusom, pred vožnjo:
 - pridejo na avtobusno postajo vsaj 5 minut pred odhodom avtobusa;
 - stojijo vsaj 5 velikih korakov (3 metre) od roba cestišča;
 - počakajo, da se vozilo ustavi, odpre vrata in jim voznik dovoli vstop;
 - pazijo, da jim vrata vozila ne priprejo ohlapnih oblačil, šolskih torb ipd.;
 - hodijo vedno pred avtobusom in nikoli za njim, in sicer na najmanjši razdalji treh metrov od sprednjega dela;
 - se morajo vedno prepričati, da jih voznik vidi in da oni vidijo njega;
 - se pred prečkanjem ceste ustavijo ob robu avtobusa (pred njim) in se prepričajo, da je prečkanje varno, tako da gledajo levo-desno-levo;
 - voznika avtobusa obvestijo, ali jim je kaj padlo na vozišče, preden skušajo to pobrati.

Šolarji, ki se vozijo z avtobusom, med vožnjo:

- morajo biti pripeti z varnostnim pasom, če je le-ta v vozilu;
- morajo vedno pravilno sedeti na sedežu;
- ne smejo motiti voznika;
- morajo poslušati navodila voznika in jim slediti;
- ne smejo vpiti in se prerivati.

8. ORGANIZIRAN ŠOLSKI PREVOZ

Šolski prevozi so organizirani na osnovi *Pravilnika o organiziranju šolskih prevozov in povračil stroškov prevoza v Občini Krško*. Sprejet je bil na 25. seji, dne 23. 9. 2021.

Učenci imajo za prevoz v šolo organiziran šolski avtobus in kombi.

Šole do 1. aprila tekočega leta učencem razdelijo obrazec Vloga za šolske prevoze v Mestni občini Krško. Starši učenca prijavijo na prevoz za naslednje šolsko leto. Šole občini posredujejo sezname do 30. aprila. Vozači so dolžni obiskovati varstvo vozačev. Za vse učence, ki se vozijo, je organizirano jutranje varstvo vozačev od prihoda prvega avtobusa/kombija do začetka pouka in varstvo po končanem pouku do zadnjega odhoda avtobusa oziroma kombija.

Učenci, ki so v jutranjem in popoldanskem varstvu vozačev, so dolžni upoštevati navodila dežurnega učitelja, ki odgovarja za njihovo varnost. Odsotni so lahko le, če starši podpišejo trajno opravičilo in tako prevzamejo skrb za svojega otroka po končanem pouku.

Lokalna skupnost organizira brezplačni prevoza za tiste učence, katerih prebivališče je od šole oddaljeno več kot 4 km. Ne glede na oddaljenost bivališča od šole imajo pravico do brezplačnega prevoza učenci 1. razreda, učenci ostalih razredov pa v primeru, če občinski svet za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da obstoji ogroženost učenca na poti v šolo.

8.1. ŠOLSKI PREVOZI

AVTOBUS	ZJUTRAJ	DOMOV	ŠTEVILO UČENCEV
Rožno - Presladol - Dolenji Leskovec	6.25	14.40	17
Gorica Pri Raztezu-Anže-Stolovnik-Ribnik-Raztez	6.50	15.10	20

KOMBI	ZJUTRAJ	DOMOV	ŠTEVILO UČENCEV
Lovska koča	6:50	14.40	4
Lokve-Armeško	7.00 Lokve 7.05 Armeško	14.50 Lokve 14.55 Armeško	10
Presladol-Košeni vrh	7.15	15.05	8

8.2. ŠOLSKI IZLETI IN EKSURZIJE

Za izredni prevoz šolskih otrok (izleti, ekskurzije, tekmovanja ...) morajo vozila, s katerimi se opravljajo prevozi v cestnem prometu, izpolnjevati poleg splošnih zahtev za vozila tudi posebne tehnične zahteve iz *Pravilnika o posebnih pogojih za vozila*, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. l. RS, 23/09).

Šola zagotovi varen prevoz učencev tako, da naroči varno prevozno sredstvo, ki ustreza vsem prometno varnostnim predpisom z izkušenim voznikom in poskrbi za ustrezno število odraslih spremljevalcev. Pri tem upošteva normativ, ki predvideva najmanj enega odraslega spremljevalca na 15 učencev.

Spremljevalci poskrbijo, da učenci pravilno in varno uporabljajo prometne površine ter prevozna sredstva. Razporedijo se med učence na začetku, sredini in koncu skupine. Poskrbijo, da učenci med vožnjo ne motijo voznika, sedijo in s svojim vedenjem ne ogrožajo sebe in drugih.

9. PROMETNO VARNOSTNE DEJAVNOSTI ŠOLE

- Ob začetku šolskega leta posebno skrb posvetimo prvošolcem. Učiteljici prvega razreda v spremstvu policista z učenci prehodita varne poti v okolici šole. Policist učence opozori na nevarne točke in jih pouči o pravilnem ravnanju na cesti. Večkrat se pokaže varno prečkanje cestišča.
- Vsi prvošolčki dobijo že prve dni pouka rumene rutice, ki jih morajo obvezno nositi na poti v šolo in domov. Nošenje rumenih rutic za drugošolce ni več obvezno, je pa s stališča varnosti zelo zaželeno.
- Učencem priporočamo nošenje oblačil, ki so v mraku dobro vidna. Priporočamo uporabo kresničk in drugih odsevnih teles, ki dobro odbijajo svetlobo. Tako postanejo otroci v prometu bolj vidni.
- Pri prvih urah pouka oziroma v okviru ur oddelčnih skupnosti bomo v vseh razredih namenili čas seznanjanju o prometni varnosti. Teme bomo obravnavali tudi med šolskim letom pri predmetih, ki vključujejo področje prometa.

10. PREVENTIVNE AKCIJE V LETU 2023/2024

- Začetek šolskega leta: sodelovanje z občinskim svetom za preventivo.
- Varovanje otrok: člani Združenja šoferjev in avtomehanikov Slovenije prvi teden varujejo zaznamovane prehode za pešce v okolici šole in pomagajo učencem pri prečkanju le teh.
- Usposabljanje za varno vožnjo kolesa.
- Varno v vrtec in v šolo.
- Varna pot v šolo.
- Policist Leon svetuje.
- Sodelovanje s policijsko postajo Krško.

11. ZAKLJUČNI DEL

S prometno varnostnim načrtom morajo biti seznanjeni vsi učenci na šoli. Načrt jim bodo predstavili učitelji na urah oddelčne skupnosti, kjer lahko o njem tudi razpravljajo. Za učence razredne stopnje je priporočljiv ogled varnih šolskih poti in dovoljenih prehodov.

Z načrtom varnih šolskih poti so seznanjeni:

- vsi zaposleni na osnovni šoli,
- šolska skupnost,
- svet staršev,
- Svet za preventivo in vzgojo – SPV,
- policija.

Pri izvajanju prometno varnostnega načrta sodelujejo vsi učitelji, starši in zunanji sodelavci, ki skrbijo za prometno varnost in vzgojo udeležencev v cestnem prometu. Predloge in pripombe, ki bi kakorkoli izboljšali prometno varnost učencev, se lahko sporoči timu za varno šolsko pot.

11.1. PRILOGE

- Načrt varnih poti
- Trasa vožnje s kolesom za kolesarski izpit

11.2. VIRI

- *Zakon o osnovni šoli* (ZOsN-UPB3, Uradni list RS, št. 81/2006, z vsemi spremembami): 56. člen (brezplačni prevoz, vloga SPV).
- *Zakon o pravilih cestnega prometa* (ZPrCP, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 3. člen (skupina otrok), 7. člen (odgovornost staršev), 87. člen (varstvo otrok, spremstvo skupin, varovanje na prehodih), 88. člen (prevoz oseb), 90. člen (prevoz skupine otrok, spremljevalec – opredeljen tudi s Pravilnikom o spremljevalcih pri prevozu skupin otrok) in 91. člen (vstopanje in izstopanje potnikov, ravnanje voznikov).
- *Zakon o voznikih* (ZVoz, Uradni list RS, št. 109/2010, z vsemi spremembami): 49. člen (pogoji za vožnjo koles), 85. člen (odgovornost staršev).
- *Zakon o osnovni šoli* (ZOsN-UPB3, Uradni list RS, št. 81/2006, z vsemi spremembami): 60. d člen (vzgojni načrt šole) in 60. e člen (pravila šolskega reda).
- *Smernice za šolske poti*, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Ljubljana, 2016.
- Glogovec V. Z.: *Prometna vzgoja otroka*, Svet za preventivo v cestnem prometu, Ljubljana, 1996.
- <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2021-01-3133/pravilnik-o-organiziranju-solskih-prevozov-in-povracilu-stroškov-prevoza-v-obcini-krsko>.
- Fotografije – Katja Kelavić.

